

Filosofisch Café Zwolle. Introductie cursus

over Grote Filosofen

Voorjaar 2024

1. Introductie: Immanuel Kant

Door Theo van de Vliet op dinsdag 9 januari, aanvang 10.30 uur

Als je het over 'grote denkers' hebt, kun je niet om Kant heen. Zijn denken wordt gezien als hoogtepunt en tegelijk afsluiting van het tijdperk van de Verlichting. Na een impressie van zijn leven in de Oost-Pruisische havenstad Königsberg (nu het Russische Kaliningrad), wordt u een idee gegeven van de rijkdom en de blijvende waarde van zijn filosofie. De rede staat daarbij in het centrum van zijn denken. Dat blijkt al uit zijn bekende oproep: durf (wijs) te denken! Laat je bij je denken niet door anderen bepalen, maar denk vanuit de beginselen die de rede je zelf van binnenuit aanreikt. Houd daarbij wel de grenzen van de rede in het oog. Met dit uitgangspunt benaderde hij de wetenschap, de ethiek, de religie en - wat indertijd iedereen die hem dacht te kennen als niet bepaald een kunstliefhebber verraste - ook kunst en schoonheid. Tenslotte heeft hij, als een van de eersten, een model ontworpen voor een internationale politieke orde die wereldwijd zou moeten zorgen voor een toestand van eeuwige vrede tussen de landen.

Als u zich vantevoren alvast wilt oriënteren, er is er onlangs een geschikt boekje verschenen: Jabik Veenbaas, De essentie van Kant (2022).

De link waarmee u zich kunt opgeven op de website van de Stadkamer:

[Maak kennis met filosofische denkers | dinsdag 9 januari 2024 | Stadkamer Zwolle \(op-shop.nl\)](#)

2. Introductie: Arthur Schopenhauer

Door Ronald Wolbink op dinsdag 13 februari, aanvang 10.30 uur.

Volgens Arthur Schopenhauer (1788 - 1800) leven we in een wereld waarin pijn en lijden aan de orde van de dag zijn. We worden niet geregeerd door de rede maar door de blinde wil. Dit willen is een bron van eindeloos lijden. De filosofie van Arthur Schopenhauer is tamelijk pessimistisch. Hij gelooft niet in vooruitgang of in de goede bedoelingen van de mens. Hij ruimt echter wel een grote plaats in voor het medelijden. In het lijden herkent men de wil en het feit dat al het leven uiteindelijk lijden is. Daardoor kan men zich identificeren met de ander en ontstaat er ruimte voor medelijden. Hij laat hij ons aan de hand van een aantal leefregels zien hoe we te midden van dit alles toch een beetje gelukkig kunnen zijn. Eigenlijk bedoelt hij zo min mogelijk ongelukkig. De filosofie als praktische levenswijsheid.

Ter introductie: Schopenhauer, De kunst om gelukkig te zijn.

De link waarmee u zich kunt opgeven op de website van de Stadkamer:

[Maak kennis met filosofische denkers | dinsdag 13 februari 2024 | Stadkamer Zwolle \(op-shop.nl\)](#)

3. Introductie: Hannah Arendt

Door Gijs Jonkers op dinsdag 12 maart, aanvang 10.30 uur.

Er zijn niet veel filosofen aan wie een moderne bioscoopfilm is gewijd. In de film 'Hannah Arendt' uit 2012 vlucht zij, een jonge Duits-Joodse filosofe, voor de nazi's naar Amerika, waar zij aan het werk gaat als journalist en docent. Na de oorlog reisde ze voor The New Yorker naar Israël om verslag te doen van het proces tegen SS'er Adolf Eichmann. Ze wordt er wereldberoemd door. Haar filosofische werk kun je zien als een hartstochtelijk pleidooi tegen 'gedachteloosheid'. Mensen die nadenken, daarentegen, zijn in staat handelende wezens te worden en met handelen bedoelt Hannah Arendt politiek en maatschappelijk bezig zijn. Over zo'n actief leven gaat haar belangrijkste boek 'De menselijke conditie' uit 1958. In de deels postuum verschenen serie 'Het leven van de geest' voegt ze daaraan een niet minder actuele gedachte toe: als vrije mensen en als maatschappij hebben wij de mogelijkheid een verleden waarin we vast zijn gelopen achter ons te laten en opnieuw te beginnen. Die mogelijkheid moeten we met beide handen aangrijpen!

Ter introductie: Dirk de Schutter, Hannah Arendt (in reeks Elementaire deeltjes, nr. 81).

De link waarmee u zich kunt opgeven op de website van de Stadkamer:

[Maak kennis met filosofische denkers | dinsdag 12 maart 2024 | Stadkamer Zwolle \(op-shop.nl\)](#)

4. Introductie: Baruch de Spinoza

Door Nelly Sporre op dinsdag 9 april om 10.30 uur.

Baruch de Spinoza(1632-1677) wordt gezien als een van de invloedrijkste denkers in de geschiedenis van de westerse filosofie. In zijn tijd was dat zeker niet zo, hij werd verguisd omdat hij pleitte voor een vrijere uitleg van de Bijbel en het idee God als persoon losliet. Het goddelijke laat zich in de natuur zien en de mens is een onderdeel van de natuur, was zijn idee. De Thora, het heilige Joodse boek beschouwde hij als een product van menselijke fantasie. Dat kwam hem duur te staan en hij werd uit de Synagoge gezet. Hij heeft veel werken geschreven die deels pas na zijn dood werden uitgegeven. We verkennen globaal zijn leven en werk op deze introductieochtend. Wie meer wil lezen en laagdrempelig kennis wil maken met Spinoza: Het raadsel Spinoza door Irvin Yalom, of: Jan Knol, Spinoza.

De link waarmee u zich kunt opgeven op de website van de Stadkamer:

[Maak kennis met filosofische denkers | dinsdag 9 april 2024 | Stadkamer Zwolle \(op-shop.nl\)](#)